

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Circumstantiæ vbi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

cap. 13. numero 13. par. 3. tract. 4. res. 161. & part. 4. tract. 4. res. 44.

Nec injuriis

33. In injuriis non est explicanda species illarum, sed est satis dicere: Toties proximum injuriis affecti. Et hoc etiam si injuria esset præ aliis notabiliter gravior. Quia omnes injuriæ sunt ejusdem speciei. Ita Sagundez part. 2. lib. 3. cap. 5. numer. 3. Quæ doctrina applicanda quoque est detractionibus, & judiciis temerariis. Nam quamvis diffamare aliquem dicendo falsum, differret specie a diffamatione dicendo verum oeculeur, ut docet Granado in 3. par. controv. 7. tract. 9. disp. 9. sect. 3. num. 20: quia illud opponitur justitiæ, hoc Charitati: conveniunt tamen in ratio & formali, quæ est intentio auferendi alteri famam. Similiter in judiciis temerariis, quamvis alioqui diversum physicè sit judicium, quo quis temerè judicat Joannem Clericum esse fudm ab eo, quo eum, vel laicum judicat Sodomitam, hæreticum, & cætera tamen hæc omnia judicia sunt ejusdem speciei atomæ in genere moris cõtra eãdem justitiã commutativã, prohibentem lædi alterius famam extrinsecè per injurias aut detractiones, intrinsecè per judicia temeraria. Ita Sancius disputat 5. num. 10 part. 1. tract. 7. res. 28 & 51. in fine p. 3. tract. 4. res. 67 §. In res. 28. & par. 5. tract. 12. res. 56. §. Quarto tercio.

Detractionibus, aut judiciis temerariis, speciem injuria, vel in animo.

Aut in convitiis in Deum vel Sanctos: qualitatẽ illarum.

Aut in odio speciem mali proximo, voliti.

34. Eadem quoque est ratio de convitiis in Deum, vel Sanctos. Nam omnes sunt ejusdem speciei contra virtutem Religionis. Si verò blasphemix essent hæreticales, vel imprecativæ cum odio Dei, differrent specie ab aliis, & explicandæ forent in Confessione. Vide V. Blasphemias, num. 3. par. 1. tr. 7. res. 11.

35. Idem probabiliter docet Bonacina de leg. disp. 3. quæst. 4. punct. ult. §. 1. num. 20. contra Suarez de charitat. disp. 6. sect. 2. numer. 2. de peccatis odii, esse nimirum ejusdem speciei, quamvis mala proximo volita sint diversa, puta circa vitam, famam, divitias, &c. quatenus hæc omnia sunt volita sub una ratione formali nocendi proximo, quæ odium constituit, non solum in specie, sed etiam in individuo. Unde in Confessione satis est

dicere: Toties proximum odio habui, par. 1. tr. 7. res. 30. & par. 3. tr. 4. res. 67. §. In res. 30.

36. Hæreticus Apostata, qui nimirum in totum recedit à fide, non tenetur confiteri circumstantiam apostasie: quia non differt specie ab hæresi; sed secundum magis, & minus, quatenus illa recedit à fide in totum, hæc in partem. Ita Sanchez lib. 1. cap. 7. numer. 17. & recentiores Thomista contra Sanchez de fide disp. 16. sect. 5. in fine, part. 1. tract. 7. res. 14.

Non tenetur Hæreticus explicare, an sit apostata, aut si Judæus Paganus, &c.

37. Ex quibus patet à fortiori, non esse explicandam speciem hæresis: quia omnes materialiter se habent ad speciem peccati. Ita Reginaldus tom. 1. lib. 6. cap. 4. num. 114. part. 1. tr. 7. res. 46.

Et multo minus hæreticus sit qualitatẽ.

38. Not. hic cum Turriano de panit. quæst. 9. tr. 2. disp. 29. dub. 2. ad argum. 5. aliquos recentiores probabile existimare, quod qui fornicationem commisit, satisfaciat dicendo: Commisi grave peccatum contra castitatem cum soluta, non explicando fornicationem, quem explicandi modum ipse se Turrianus non improbat. Sed usus fidelium est in contrarium, p. 3. tr. 4. res. 88. Satisfaceret tamen, qui confiteretur oscula non explicando partem: nam omnia oscula etiam in pudendis sunt ejusdem speciei, part. 3. tract. 4. res. 125. in fine.

An autem sufficit fornicans dicere se delisse quisse contra castitatem.

C I R C U M S T A N T I A Vbi.

39. Furari in loco sacro est sacrilegium secundum Suarez de Relig. tom. 1. lib. 3. cap. 4. num. 7. etiam si res furativa sit prophana. Et probatur verbis Joannis Papæ (Cod. quisvis 7. quæst. 9.) Sacriliegium committitur auferendo sacrum de sacro, vel non sacrum de sacro, aut sacrum de non sacro. Sed quamquam id verum sit, si res non sacra sit in Ecclesia, vel sub illius potestate, ratione custodiæ, mutui, pignoris, vel depositi, existimo tamen, quod si adesset solum per accidens, ut esset crumena ad latus divitis orantis in Ecclesia, non esset sacrilegium: quia.

In furto explicandum est an sit res sacra.

Item, si cum sit res prophana, commissum sit in Ecclesia, habente illam in custodia.

quia talis fur non facit Ecclesie specialē injuriam; unde hæc circumstantia non est necessario confitenda. Ita Zerola *præp. c. 12. quæst. 17. & alii par. 1. tract. 7. resol. 27.* Et quando furatur à Sacerdote, vel ab alio rem sacram à loco sacro tenetur eam differentiam, & utramque circumstantiam aperire quando simul fuerint *p. 8. tr. 7. ref. 76.*

*Secus si casu
reprimere
tur in alia.*

*Scito hic fu-
rari: & leri-
ci non esse
sacrilegium.*

40. Nota hic primò, non esse sacrilegium furari aliquid à Clerico, jure Ecclesiastico possessum. Ita Pitigianus *in 4. tom. 2. dist. 17. q. unic. art. 5. in circumst. ubi ibid. in fine.*

*Et furantem
rem sacram
de loco sacro
satu esse,
quod dicat
se furatum
esse rem sa-
crām
Non est Sa-
crilegium*

41. Nota secundò, furantem rem sacram de loco sacro satisfacere dicendo alterutrum, aimirum: *furatus sum rem sacram, vel: furatus sum de loco sacro.* Quia utrumque est ejusdem speciei contra virtutem Religionis. Ita Fagnand. *p. 2. lib. 4. cap. 5. num. 21. p. 1. tract. 7. resol. 22. §. Unde ex his.*

*copula com-
missa in O-
ratorio præ-
vato.
In sacristia.
In domibus
Regularium
In campani-
libus.
In porta Ec-
clesia forin-
secu.*

42. Copula illicita in Oratorio alicujus domus, in sacristia, in cubiculis, resectorio, bibliotheca, & dormitoris Regularium, vel in campanilibus Ecclesie adherentibus, aut etiam in porta Ecclesie forinsecus, non est sacrilegium, unde circumstantia talis loci non est necessariò explicanda in confessione: quia per locum sacrum, qui per copulam, aut furtum (loquendo in sententia Suarez) violatur, intelligitur solum corpus ipsum Ecclesie consecrata, vel benedicta. Ita Azorius *part. 3. lib. 3. cap. 27. quæst. 3. part. 3. tr. 7. ref. 20. & par. 3. tr. 4. resol. 166.*

*Sed tantum
in ipso cor-
pore Ecclesia
consecrata,
vel benedi-
cta.*

43. Cæterum, in Ecclesia, ait Suarez *de Religion. tom. 1. lib. 3. cap. 7. numer. 11.* non solum pollutionem, sed etiam tactus impudicos habere specialem malitiam in Confessione aperiendam. Non quidem ex aliquo præcepto Ecclesiastico: hoc enim non extat, nisi de seminis emissione: sed ex vi legis naturalis prohibentis in Ecclesia fieri actus turpes, ob reverentiam loci sacri. Fortasse autem non esse eandem rationem de turpi aspectu, vel levi verbo, si dicatur in transitu, & absque notabili mora, aut scandalo; ad arbitrium

*Nec si in ea
habeantur
tactus impu-
dici, expi-
canda est
circumstan-
tia loci.*

viri prudentis. Ego autem cum Homobono *part. 1. tr. 5. cap. 12. quæst. 77.* idem dicendum puto de tactibus impudicis absque periculo pollutionis. Quia ex Vasquez *in part. 2. tom. 1. quæstion. 72. art. 6. disput. 98. sum. 4.* & aliis, malitia sacrilegii, non confurgit ex jure naturali, sed solum ex lege Ecclesiastica, quæ tunc solum sacra in Ecclesia prohibet fieri, & divina officia recitari, quando in ea sanguis, vel semen effusus est. *part. 1. tract. 7. resolut. 2. & part. 2. tract. 17. resolut. 23.*

44. Imò probabilem puto sententiam Vasquez *ibidem art. 7. disput. 98. cap. 3. n. 6.* nec pollutionem occultam in Ecclesia esse sacrilegium, quia effusio seminis in Ecclesia ideo est sacrilegium, quia Ecclesiam polluit, quod non facit occulta: Sed contrariam Suarez *de Relig. tom. 1. lib. 3. cap. 7. num. 4.* probabilissem existimo nam actus ille ex genere suo repugnat Ecclesie sanctitati, & hinc habet, quod Ecclesiam polluat. Et alioqui species peccati penderet ex futuro eventu. Si enim pollutio nesciatur, non erit sacrilegium; si fiat publica, erit, quod est absurdum. *p. 1. tr. 7. ref. 26. & p. 7. tr. 32. ref. 31. & par. 9. tr. 9. ref. 5.*

*Quod etiam
probabile
est de pollu-
tione occultā.*

*Quam de
contrarium
sit probabili-
um.*

C I R C V M S T A N T I A

Per Quæ.

45. **I**N divinationibus non est necesse exprimere aërem, terram, &c. per quæ quis divinavit. Nec explicandum est, an cum pacto dæmonis, ut putat Sylv. *in 2. 2. quæst. 95. art. 3.* Quia hæc circumstantiæ non mutant speciem. Ita Reginald. *tom. 1. lib. 6. cap. 4. n. 114. p. 1. tr. 7. ref. 46. & 66.*

*Divinator
non tenetur
explicare,
num exor-
cuerit chiro-
mantiā, py-
romantiā,
hydroman-
tiā, &c.*

46. Similiter in fractione jejunii satis est dicere: *Totus jejunium fregi.* non enim oportet explicare, num fractum sit per esum carniū, aut per duplicem coestionem. Nam utraque fractio opponitur eadem virtuti temperantiæ secundum Grnadum *in 3. par. contro. 7. tr. 9. disput. 9. num. 22.* Sed quia Marchantius *tr. 5. cap. 3. dub. 2. id negat, tu cogita. p. 5. tr. 14. ref. 56. §. Quarto quarto.*

*Vel, an d. vi-
naverit cum
pacto dæmo-
ni vel sine.
Nec fran-
geni jejuniū
an fregit
comedendo
bur, aut co-
medendo
carnez.*

X 2

47. Do-